

DOMOVINA

Škajava vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Regulacija učiteljskih plač.

Nestrpno smo čakali, kako reši dež. odbor pereče vprašanje o izboljšanju učiteljskih plač. Toda ne le posredno interesovani, t. j. učitelstvo samo, temuč vsi sloji, kateri imajo srce za pravico in čut domovinske ljubezni, zanimali so se gorke za to zadevo; zakaj učitelstvo, ljudsko-šolsko učitelstvo posebe, je med nami nositelj prosvete, ter gospodarskega in socialnega napredka. In ta steber svojemu narodu, deželi in državi, je dosedaj — stradal, ako nočemo rabiti za pomanjkanje najpotrebnejših gmotnih sredstev kakšno frazo.

Sicer tudi novi regulacijski zakon ni odpravil vseh napak, katere tlačijo učitelstvo, niti uvedel vseh poboljškov, do katerih ima učitelstvo postavne pravice; vendar se je storilo nekaj, v kolikor pripuščajo deželne finance in splošno razmerje.

Zakon, katerega je predložil kombiniran finančni učni odsek dež. zboru se glasi:

Člen I. Členi I do VI zakona z dne 3. majnika 1874 ter § 27 in 73 zakona z dne 4. febr. 1870 stopita iz svoje veljane ter pridejo na njih mesto naslednja določila:

§ 1. Kategorija podučiteljev in podučiteljic se opusti.

§ 2. Od 1. julija 1899 določijo se letne plače stalno nameščenih učiteljev na javnih ljudskih šolah po štirih stopnjah, in sicer v mestu Gradcu z 850 gld., 950 gld., 1050 gld. in 1150 gld., na šolah prvega krajevnega razreda s 700 gld., 800 gld., 900 gld. in 1000 gld., drugega krajevnega razreda s 600 gld., 700 gld., 800 gld. in 900 gld. in tretjega krajevnega razreda s 500 gld., 600 gld., 700 gld. in 800 gld. V vsaki teh višjih stopenj pridejo oni učitelji, kateri so postali stalni po pravomočnosti tega zakona v 10. oziroma 20. in 30. službenem letu, računši s prvim dnem meseca, ko so dosegli spričevalo učne

sposobnosti. Učitelji pa, ki so bili stalni pred pravomočje tega zakona, nvrstijo se takoj v drugo plačilno stopnjo, oziroma v tretjo, ako imajo 20. ter v četrto, ako imajo 30. službeno leto.

§ 3. Stalno nameščenim učiteljem (učiteljicam) dobivajo od pet do pet let starostne doklade po 100 gld., ako službujejo nepretrgano in z zadostnimi vspehi.

§ 4. Učiteljskemu osebju, katero je dobivalo starostne doklade že pred pravomočje tega zakona, dopolnijo se iste na 100 gld. Stalni podučitelji (podučiteljice) ter provizorični učitelji (učiteljice) dobijo za dosedanje stalno službovanje eno tretjino.

§ 5. Za pripoznanje starostne doklade onim učiteljem (učiteljicam), kateri so postali stalni šele po pravomočji tega zakona, merodajen je prvi dan prihodnjega meseca odkar so dobili spričevalo učne usposobljenosti.

§ 6. Ne zavleče se pa pripoznanje poznejše starostne doklade, če se predidoda tudi ni dovolila v navadnem času.

§ 7. Starostne doklade, katere pripoznava dež. šol. svet, ne smejo presegati zneska 600 gld. ter se vračunijo k pokojnini.

§ 8. Ravnatelji, nadučitelji in stalni učitelji, kateri so šolski voditelji, imajo pravico do opravilne doklade. Ista se istotako vračuni k pokojnini. Dobivajo pa ravnatelji trirazrednih meščanskih šol letnih 200 gld. ter za vsako nadaljno vzporednico po 25 gld.; vendar ne sme opravilna doklada meščanskega ravnatelja presegati 300 gld. Voditelji, ozir. nadučitelji eno- in dvo-razrednic dobijo letne opravilne doklade 75 gld., za vsaki razred na več razrednicah pa po 25 gld.; več nego 200 gld. vendar ne sme znašati opravilna doklada nadučiteljev.

§ 9. Učiteljsko osebje, katero ima le zrelostno spričevalo, dobi letne nagrade (renumeracije) 420 gld., oni pa, kateri imajo sicer izpit

učne usposobljenosti, so vendar začasni učitelji, dobijo s prvim dnem prvega meseca po izpitu plačo najnižje stopnje dotičnega kraja. Pomožni učitelji, kateri nimajo nikakega spričevala, dobivajo letno nagrado 360 gld.

§ 10. Vdova in otroci v aktivni službi umrlega člana učiteljstva imajo pravico do konduktnega prispevka v znesku 250 gld.

§ 11. S 1. jul. 1899 začeni se razdelijo letne plače učiteljic na javnih ljudskih šolah v dve stopnji, in sicer v Gradcu s 850 in 950 gld., na šolah prvega krajevnega razreda s 700 in 800 gld., na šolah drugega krajevnega razreda s 600 in 700 gld., a na šolah tretjega krajevnega razreda s 500 in 600 gld. V višjo stopnjo pride učiteljica, katera postane stalna še le po pravomočnosti tega zakona, po 10. službenem letu; učiteljice pa, ki so bile že pred tem zakonom stalne, pomaknejo se takoj v višjo (drugo) plačilno stopnjo. Sicer pa veljajo določbe § 3 do vključno § 9 tudi za žensko učiteljsko osebje.

§ 12. Omožitev nadučiteljice ali učiteljice, veljati ima navadno za prostovoljni izstop iz službe. Izjemno zamore dež. šol. svet po zaslišanju okrajnega in krajnega šolskega sveta iz posebnih ozirov dovoliti omožitev učiteljice z učiteljem.

§ 13. Nagrada učiteljev veronauka, kakor jo dovoljuje § 6 zakona z dne 14. decembra 1888 preračuni se po drugi plačilni stopnji dotične šole.

§ 14. V svojih prejemkih ne sme biti nobena učiteljska oseba prikrajšana. Ako bi tedaj imel kateri učitelj (učiteljica) že sedaj višje dohodke, nego mu jih prisoja novi zakon, dobiva primanjkljaj kot dopolnilno doklado, dokler ne stopi v višjo plačilno stopnjo.

V členu II. tega zakonskega načrta se pove, da stopi zakon v veljavo s 1. julijem 1899, dež. odboru se naroča, da se pri reviziji krajevnih

LISTEK.

Ciganka.

Izvirna povest.
(Spisal Dragotin Vrenko.)
VIII.

Narodni pregovor pravi: Jabolko ne pade daleč od drevesa. Mirko je nehoti mislil na ta pregovor in zdelo se mu je, da pač ne more biti vsakokrat resničen. Bil je že dosti dolgo pri Migoliču, da ga je spoznal kot vsakdanjega, vseskoz mirnega moža, ki ni poznal strasti, temveč vsako besedo in vsako dejanje je dobro pretehtal. Njegova soproga je bila dobrodušna, miroljubna in pohlevna gospa, od katere še ni slišal nagle ali nepremišljene besede. Nerazumljivo mu je torej bilo, da je Marica v značaju in v vsem tako zelo različna od svojih staršev. Pri njej ni bilo najti tiste mirne pohlevnosti, ki je dičila njeno mater; pri vsaki priložnosti je stopila njena divja, nepremagljiva strast na dan. Čudno se mu je zdelo, da njegov oče o kakem otroku ni nič vedel; pa vendar sta si bila z Migoličem dobra prijatelja. In po tistem sprelohu z Marico ga je prvokrat prešinila misel, da

je Marica morda le Migoličeva rejenka in ta misel se mu je vedno bolj utrjevala. Sklenil je torej se o tem prepričati in Migoliča naravnost vprašati, kje je imel poprej svojo hčer, da njegov oče o tem ni nič vedel. A kaj je njega to brigalo? To vprašanje ga je ustavilo, a naposled je vendar mislil, da bo to znabiti na drug način poizvedel. Marično vedenje proti njemu mu je jasno dokazovalo in ga prepričalo, da ga ona više ceni, kakor vsakega drugega in tudi njegovo srce mu je pravilo, da bi on zamogel le z njo biti srečen in da bi težko brez nje živel. Slikal si je prijetno, srečno življenje z njo in skoraj preverjen je bil, da to lahko doseže. Ko je pa stopila njegova pamet v ravnotežje s srcem, mu je vendar bilo neprijetno njegovo stanje. Migoliču je bil preveč hvaležen za izkazane mu dobrote, da bi ga bil zamogel še za hčer prositi. Tudi nekaj snubačev, odličnih mož in bogatinov, se je že oglasilo; pa Marica je tako vplivala na svoje roditelje, da so vse z lepa odpravili in se opravičili, da je še premlada itd. Mirko je sprevidel, da je njegova dolžnost, se odstraniti in ne morda delati kakih zaprek željam svojih dobrotnikov. Menil je ostaviti Migoličevo hišo in se preseliti kam drugam, kjer bi

pozabil na kratke, srečne sanje. Zdaj je bil še čas; dosle se je še premagoval Marici nasproti, a za dalje časa bi tega ne mogel več. — Njegov sklep je bil storjen.

Ko sta neki večer gospa in Marica odšli v mesto nekaj kupovat, gre Mirko v Migoličevo sobo in prisede k njemu. Od začetka sta se razgovarjala o vsakdanjih rečeh, potem pa se Mirko po kratkem molku ožunači in reče:

„Gospod Migolič, oprostite, če bi vas znabiti razžalil s svojimi besedami. Skrajni čas je, da govorim z vami in vam razodenem svoj sklep. Za mnoge dobrote, katerih vam ne morem nikoli povrniti, vam bom večno hvaležen in moja dobra vest mi ne dopusti, da bi se vam tudi v najmanjši stvarici nehvaležnega skazal. To bi se pa zgodilo, če bi vam še zanaprej nadlego delal in s tem lahko stopil vašim željam naproti. Neznane so vam morda prijateljske razmere med menoj in Marico. Vse njeno govorjenje in vedenje, kadar sva bila sama, me je jasno prepričalo o njenem srčnem nagnjenju do mene in odkritosrčno vam povem, gospod Migolič, da sem v zadnjem času že komaj sam sebe premagoval in tudi sprevidim, da bi mi to odsle ne bilo več mogoče. Moja dolžnost je torej,

plačilnih razredov, katera revizija se zvrši še letos, uvrsti 20% vseh šol v prvi, 30% v drugi in 50% v tretji plačilni razred. Istotako se poziva dež. odbor, da zviša s 1. jul. 1899 učiteljem ženskih ročnih del nagrado za 15%, v katero svrhu se da dež. odboru 3600 gl. na razpolago. Nadalje se naroča dež. odboru, da se posvetuje z naučno oblastjo glede pomnoženja okraj. šolskih nadzornikov, ter se dovoli, da bo dobival tudi šolski vodja, kateri začasno nadomešča okrajnim nadzornikom imenovanega nadučitelja, isto opravilno doklado.

Predstoječi načrt bil je v podrobni debati dne 16. t. m. z malimi premembami sprejet. Premenil se je v § 10. izraz „člana učiteljstva“ v „učitelja“ ter v § 13. v toliko, da se preračuni nagrada učiteljev veronauka po tretji plačilni stopnji, zato pa je smatrati vsaki vzporedni razred za odločilni glede nagrade. K členu II. se sprejme predlog, da je uvrstiti 20% vseh šol v prvi, ter po 40% v drugi in tretji plačilni razred. K § 2. je predlagal poslanec Robič zvišanje začetne najnižje plače od 500 gl. na 600 gl. Za ta predlog pa so glasovali razun Slovencev le trije nemški poslanci ter je bil vsled tega tudi odklonjen.

Bremena na — kmeta ramena!

Še ni dolgo, da sem iz poročil štajarskega dež. zbornice zasledil o predlogu nekoga nemškega poslanca, naj se bi kmetiskim poslom zavarovalo njih blago proti ognju. Radoveden sem čital dalje, kdo naj bi to zavarovalnino plačeval, ker slutil sem že nekoliko, kako jo zasukajo naši „prijatelji“ ob taki priliki. In nisem se motil! Učenjak nemški, ki hoče biti skrben varuh poslom, išče s tem priliko zopet segniti v že itak prazen žep kmeta, katerega bi rad zopet z novo verigo priklenil na stroške, dozdaj mu še neznane. Ta pijavka vidi na svetu vse stanove v potrebi, le kmet, ta je še prost vseh nadlog in — dolgovi! Višji in višji stanovi so od kmeta vredni in potrebni različne podpore, on sam pa za svojo korist naj le molči in med tem druge oblači! Ali se ne pravi to: Pod krinko človekoljubja zatirati kmetiski stan! kar nas uči slika skoraj vsakega novega, kmetiskih razmer se dotikajočega zakona! Poglejmo nekoliko na drobno!

Za danes se omejimo samo na posle, gostaje in reveže, kako skrbi razna gospoda za nje na račun — kmeta. V podobi zakonodaje stopi med nje, pa reši stvar navadno enako opici, ki je dve veverici z jednim orehom pomirila s tem, da je vrgla vsaki po jedno lupino jedro pa sama pozobala. Naša primera nam kaže v podobi opice — upravo skoraj vsake novo dobne naprave, katera navadno porabi obilico dohodkov. Visoka plača za pisarije in pota, to je jedrce, med tem ko za prizadete — plačnike in deležnike — ostane pogosto suha lupina!

Poglejmo nekoliko, na koliko načinov je kmet dolžan skrbeti za svoje posle v slučaju

bolezni ali nezgod. Po starem družinskem redu, (dozdaj še ne preklicanem!) mu je dolžnost obolelega služabnika preskrbeti s primerno hrano in zdravili doma ali v kateri drugi hiši za tri tedne, ako pa se ta pošlje v bolnišnico, plačilo za ta čas zadene kmeta. Kadar mine ta rok in bolnik še ni ozdravil, zadenejo stroški, ako nima služabnik rodbine, ki bi mu mogla pomagati, — občino, h kateri spada. Znano pa je vsakemu otroku, da občinske stroške morajo večinoma nositi kmetje, torej posredno tudi bremena za obolele posle in reveže.

Sedaj pa je nastopila omenjena opica s svojimi predlogi in napravami. Mežikavo je gledala na dve strani. Prvič je preštela vse po njenem mnenju nepreskrbljene delavce za čas nezgod in bolezni, drugi pogled pa je iskal za nove naprave potrebnih sredstev. In tukaj je bil gotovo na vrsti — kmet, kateri naj, če treba trikratno posredno ali neposredno skrbi in plačuje za obolele posle in reveže! Evo dokazov:

Poleg prej omenjenih dvojnih stroškov v družinskem zakonu, zahteva se od kmeta, naj zavaruje svoje delavce-posle proti nezgodam. Plačati treba kmetu nič več nego 9% in le jedno desetinko delavec. To je gotovo lepa mera z ozirom na sedanje velike plače poslom in slabo stanje kmeta. Dostaviti treba namreč, da vsled tega „poboljška“ delavcem mora kmet zaslužek dajati v enaki meri kakor prej, torej ne ve nič za drugo o tem, nego za — novi, njemu po krivici odmerjeni davek!

Ali mar ne služijo sedanji čas posli tako drago, da bi si za svoje nezgode mogli sami vplačevati? Pač se bi marsikateri pri delu bolj čuval, dobro vedoč, da je zdravljenje — drago. Sedaj pa si marsikateri iz lahkomišljenosti kakor nalašč kaj malega pokvari, da mu potem dober čas ni treba delati. Saj mu zakon zagotavlja precej časa zastoj stanovanje in hrano, zavarovalnica mu pa oskrbi zdravnika in zdravila. Kaj njemu več treba, saj za plačilo mu niti vprašati ni treba, za to je — kmet!

Res pomilovalno je tega večkrat gledati, kako se trudi in peha večkrat s potolčenimi udi, med tem ko mu hlapec nosi nekoliko obvezano roko — brez dela. Razložek je jasen, hlapec je zavarovan — ali kmet? Bogu in svetu lahko potoži, kako je on zavarovan, namreč z — večnimi plačili!

Nič drugače se skoraj ne godi pri okrajnih bolniških blagajnah, kjer glede uprave še bolj povdarjam prejšno primeru. Tudi tukaj je očitna krivica, da mora gospodar pomagati doplačevati doneske, oni gospodar namreč, katerega veže v to svrhu že prej omenjeni družinski zakon. Tukaj je torej pomota in velika krivica, k temu zavodu siliti kmetškega posla na — račun kmeta! Ako bi to obveljalo, mora tudi obveljati načelo, da sme gospodar od plače služabnikove si gotovo svoto v ta namen odračunati. Tako se stori pri vseh obrtnih podjetjih, le kmet naj bi plačeval vse iz svojega:

Gospoda pač računa na nekaj družega. Iz skušnje pri vojaški taksi se je prepričala, s kako težavo se da od poslov in delavcev kaj dobiti, zato pa raje njim namenjene stroške zvali na ramena — kmetu, kateri je gledé izterjevanja že od nekaj bil najbolj pristopen in — navajen. Bore kmet, še ni ti minul čas robota in tlake, samo da ima ta sedaj drugačno ime!

In sedaj še je treba zavarovati posle proti nesreči ognja?! Če je to potrebno, mora biti dvojni pomislek: 1. Ali so si posli v teku časa res prihranili in nabavili toliko pohlštva, da ga ni nemogoče kmalu rešiti iz ognja; ali pa 2. je ono vse več vredno, nego vse kmetško poslopje in premoženje, ki tudi ob enem gori?! Pač grozen razložek tukaj, ki sili kmetu le — solze v oči!

Kolikrat namreč čitamo o požarih, vsele je dostavljeno, za kakšno malenkost je bilo poslopje zavarovano, pohlštvo pa malokdaj. In iz kakšnega vzroka ne? Rad bi zaklical glasno, da bi me čuli vsi tisti, ki o kmetovih zadevah sklepajo zakone.

Kmet bi rad zavaroval svoja poslopja, pridelke, pohlštvo itd., ko bi mu tega ne branili revščina! Dolgovi, slaba leta, draginja dela, sploh vse ga sili k varčevanju, tako da mora večkrat potrebne reči opustiti. In česar ne more priskrbeti sebi, to naj bi moral storiti na svoje stroške poslom? Pač ga ne morem najti izraza, s katerim bi v imenu „zavednih kmetov“ mogel označiti še onega, ki vse to premisli, pa vendarle še sili kmeta v okove novih plačil! No, le silite ga kmeta, le tiščite ta steber, ali ko se on podere, pade ob enem vsa družba v neizmeren jarek uboštva in prekucije!

Kmet iz Pohorja.

Celjske novice.

(Iznajdba.) Znani slovenski pisatelj in naš rojak, g. Fridolin Kaučič, stotnik v Jaroslavi na Gališkem, je iznašel novo vizirno zrcalo, katerega je ministerstvo že pripoznalo pod imenom „M. 95. vizirno zrcalo“ ter zavrglo ono „M. 88“.

(Za „Dijaški dom“ v Celju.) je darovala posojilnica v Celju znesek 100 gl.

(Za šolo družbe sv. Cirila in Metoda na Muti) je darovala posojilnica v Celju pri zadnjem občnem zboru 100 gl.

(Za „Spodnještajarski jubilejski zaklad“) je dovolil zadnji občni zbor posojilnice v Celju še 200 gl.

(Novi slovenski obrtniki v Celju.) V naj-novejšem času so se nastanili med nami naslednji narodni obrtniki: Franc Perdan, čevljar, Gosposke ulice št. 24. Ivan Cesar, kipar in slikar, „Narodni dom“. Rafael Salmič, urar, „Narodni dom“ in Lovro Pokorni, medicinar in voščar, Gledališka ulica št. 3. Zgornje narodne obrtnike priporočamo — poleg ostalih slovenskih — naj-toplejše Slovincem od blizu in daleč, kateri si nabavljajo potrebne stvari v Celju. Posebno pa

da zapustim vašo gostoljubno hišo, ker drugače bi vam nehote povračeval velike dobrote z nehvaležnostjo in s predrznimi željami.

Migolič je med govorom vedno širje odpiral oči, naposled pa se mu je začel dobrovoljno smehljati in mirno ga je poslušal do konca.

„Tako je prav Mirko!“ povzame potem z zadovoljnim, a resnim obrazom. „Ti si mož, kakršnega si jaz mislim, ker si prej z menoj govoril, kakor sam ravnal. A ne omeni tistih dobrot, katere ti skažem po tvojem mnenju; to sem dolžan sinu mojega prijatelja. Tudi o hvaležnosti ne govori; dobro mi de, in veseli me, ko te vidim, kako marljivo delaš, kako natanko izpolnjuješ svoje dolžnosti in ne zapravljáš zla tega časa v mladosti s praznimi burkami, kakor mnogo drugih. Kar se pa Marice tiče, ne smeš misliti, da sem bogvekaj nameraval z njo. Tebi je bila namenjena kmalu, ko sem te spoznal in to je bila tudi moje soproge želja. Če je res vse tako, kakor si mi pravil in kar ti tudi lahko verjamem, potem ti jo še tem bolj dam; v kratkem: Marica je tvoja in ti ostaneš tukaj.“

Mirko je hvaležno stiskal Migoliču roko; srce mu je trepetalo od neskončne radosti; globoko ginen je objel starega Migoliča in se mu

zahvaljeval s solzami neizmerne sreče v očeh; njegova sreča je priklopela do vrhunca in pozabil je na ves zunanji svet.

Čez nekaj časa, ko se je prvo veselje malo po'eglo, reče zopet Migolič:

„Da pa ne boš kedaj rekel, da nisem bil odkritosrčen proti tebi, moram ti nekaj iz Marične preteklosti povedati. Osupel bodeš in znabiti odstopil od sedanjega mnenja.“

„Nikoli ne, oče, in če bi še kaj tako hudega bilo!“ vzkliknil je Mirko ves srečen, pa vendar radoveden, kaj bode slišal; mogoče, da se njegov sum uresniči.

„Poslušaj me torej! Marica ni moja hči, temuč rejenka; Cigani so jo prinesli k nam.“

„Cigani!“ Mirku je ne vede ušla ta beseda. Tedaj je prav imel, ko je sumničil, da Marica ne more biti Migoličeva hči. Marica je Ciganka! Nek mraz ga je spreletel; tega si ni mogel misliti. Toda sedaj je umel njen značaj.

Migolič je začudenemu Mirku pripovedoval, kako je Ciganka prišla v hišo z otrokom, kako ga je okrala in potem prinesla dete nazaj in vse druge okolnosti, katere so nam že znane.

„Izredil sem jo kot svojo hčer, ker se nihče ni oglašil po nje,“ je končal pripoved. „Od tistih

Ciganov ni bilo do današnjega dne od nikod ne sluha ne duha in tudi sedaj mislim, da ne bodo prišli po njo; njeni pravi starši so pač že umrli. Sploh mislijo ljudje, da je Marica moja hči; tisti pa, kateri so kaj vedeli o tem, so tudi že pozabili na to. Tvojemu očetu je bilo popolnoma neznan, da imam rejenko ali hčer, ker takrat, ko me je obiskal, je bila ravno z mojo soprogo v Trstu, pravil mi pa nisem nič. — Sedaj si slišal celo njeno zgodovino in prosto ti je, pri besedi ostati ali pa odstopiti, kakor si bodeš premislil. Jaz želim le tvojo srečo.“

Mirko je strme poslušal Migoliča. Zagrinjalo, skoz katero je prej skušal gledati, se je zdaj vzdignilo; videl je Marico v pravi luči in umel njeno vedenje. Ko bi Cigani prišli po njo in jo nazaj zahtevali! — Ta misel ga je pretresla. Pa kmalu se je zopet umiril; mislil si je, če do sedaj niso vprašali po nje, tudi odsle ne bodo, po tako dolgem času. In predno je Migolič končal, je že zopet skipelo njegovo srce v neskončni radosti in sreči.

„Srčna vam hvala, oče, da ste me zdaj o tem poučili!“ se zahvaljuje in poda Migoliču roko. „Pozneje bi se bil morda bolj prestrašil, Marica mi je bila vedno uganka in nikoli bi ne

še povdarjamo, da sta novi urar in medicar edina slovenska obrtnika svoje stroke v Celju. Dosedajni celjski medicar Faninger, kateri tako rad oblazi vse slovenske sejme in shode, je naš narodni nasprotnik, a tudi med ljudstvom po okolici ni bil zadnji čas več priljubljen. Slovenci bodo tedaj vedeli, kam se imajo v prihodnje obrniti! Pogum nam vzbuja, ko vidimo, kako lepo raste število narodnih podjetnikov v našem mestu. Ko bi se le vsak narodnjak tudi zavedal svoje narodne dolžnosti ter imel pri nakupovanju in naročanju vedno pred očmi: Svoji k svojim!

(Poročil se je) g. Matevž Sinkovič, mizarski mojster v Celju, z Miciko Antlogovo iz Gotovelj.

(Nova deželna trtnica) se osnuje v celjskem okraju. Kraj še ni dognan. V Vojniku pa napravijo takozvani strokovni deželni vinograd.

(Izletniki v Postojnsko jamo) nimajo letos na Spod. Štajarskem binkoštni ponedeljek nikacega separatnega osobnega vlaka. Občinstvo se opozarja, da ima najboljšo zvezo z osobnim vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 5. uri 5 min. oziroma iz Celja ob 7. uri zjutraj, k separatnemu osobnemu vlakom Ljubljana-Postojna; odhod iz Ljubljane ob 9. uri 40 minut dopoldne, prihod v Postojno ob 12. uri 10 minut popoldne. Tudi je pri tem slednjem vlakom znižana vozna cena. Vozni listek Ljubljana-Postojna in nazaj, vključno vstopnine v jamo, stane prvega razreda 9 kron, drugega 7 kron 26 vinarjev in tretjega 5 kron 51 vinarjev. Natančneje pojasnila so občinstvu na vsaki postaji na razpolago.

(Pod krinko organizacije) so se zbrali pretečeni teden v Celju vsi nemški in nemčurski gostilničarji. Povabljeni so bili tudi nekaj nemških petelinov in — kokoši iz Zgornje Štajarske ter Solnograške; prišli so s svojimi zakrivljenimi peresi in golimi koleno ter drzno kokodakali po celjskih ulicah. Pri skupnem obedu se je vrstila napitnica za napitnico, ena na procvit „Studentenheima“, druga na „stramme Haltung“ celjskega nemštva. Mestni očetje so se vzdigali ter prosili in rotili tuje natakacije in gostilničarje, naj stojijo celjskim Nemcem zvesto ob strani v trdem boju, v katerega jih je potisnila slovenska povodenj. Ali se ni za razjokati? Za celjskim županom je govoril okrajni glavar grof Attems, za tem Francelj Girstmayr o „nacionalnem momentu“, naglašajoč, da bo vsikdar varoval nemško-nacionalno vprašanje, ter ostal zvest gostilničarskemu stanu (To se mu že sme verjeti po — rudečem nosu!) Za slovenskega gostilničarja ne sme biti prostora pri zvezi, ki se bavi le z „nacionalnimi nemškimi vprašanji“! Pa tudi „naš“ grof morda ni bil po svojem poklicu med temi bojovníki na pravem mestu?

Iz Ljubljane se nam javlja 18. maja t. l.: Županom ljubljanskim je bil v današnji seji obč. sveta izvoljen dosedanji župan Ivan Hribar, podžupanom pa dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški; oba sta izvolitev sprejela.

bil tako srečen z njo, če bi mi bilo ostalo to neznanost.

„Voščim ti dolgo in srečno življenje z njo!“ mu čestita Migolič smehlja se in resno pristavi: „Samo to te prosim, da molči o tej reči, posebno proti njej. Ona ne ve, da ni moja hči in najboljše je, če tako ostane. To mi bodeš priznal.“

„Gotovo je tako najbolje. Jaz bom molčal.“ Rekši stisne Mirko še enkrat svojemu dobrotniku roko in odide v svojo sobo.

Mesec je priplul na jasno obnebje in sijal skoz okno na divan, kjer je sedel nazaj naslonjen Mirko in z gitaro v roki, pel milo pesmico ljubezni sreče. Tihi glasovi spremljani z ubranimi strunami so se milo razlegali po sobi in po salonu, kamor so bila vrata odprta. Luči ni pustil prižgati; mrak in lunin svit sta tako dobro dela njegovemu srcu, ki je plavalo v največji sreči. Tako ni zapazil, da je nekdo stal med durmi, potem se mu tiho in počasno bližal in molče pokleknil poleg divana. Komaj je zadnji glas pesmice utihnil, je že čutil dve mehki roki okoli vratu in slišal znani glas „Mirko!“ V prvem trenutku, ko je spoznal Marico — Ciganko! — ga je spreletel mrak, potem pa jo je strastno objel in v dolgem vročem poljubu je bila sklenjena

Slovenski učitelj je izvojeval za vso avstrijsko učiteljstvo važno pridobitev.

Učiteljem in učiteljicam se odtegujejo vsak mesec pri davkarji določeni zneski za pokojninski zaklad, iz katerega se plačuje po njihovi smrti njihovim zaostalim vzgojnina, oziroma pokojnina in konduktni kvartal. Učitelji in učiteljice si torej pokojninski zaklad sami vzdržujejo in ker plačujejo vsi jednake % v ta zaklad, bi se sklepalo, da morajo tudi učiteljice uživati jednake pravice pokojninskega zaklada. Toda deželni šolski svet in naučno ministerstvo sta bila vedno nazorov, da otrokom omožene učiteljice ne pripada po njeni smrti niti konduktni kvartal niti pokojnina. Upravno sodišče na Dunaju se je bavilo pred kratkim s tem vprašanjem.

Radoslav Knaflič, nadučitelj v Št. Lenartu nad Laškim trgov, je po smrti svoje soproge učiteljice Viktorije zahteval za njenega sina Vladimirja konduktni kvartal in pokojnino, deželni šolski svet in ministerstvo sta to zahtevo zavrnila; proti odloku naučnega ministerstva je vložil R. Knaflič pred dvema letoma pritožbo na upravno sodišče na Dunaju, ki je to zadevo obravnavalo dne 4. t. m. pod predsedništvom bivšega pravosodnega ministra grofa Schönborna. Radoslav Knaflič je sam brez odvetnika v jedernem jedernatem govoru zagovarjal postavno opravičenost svoje zahteve in je pobijal nepostavnost ministerskega odloka. Pričujoči ministerski zastopnik Braitenburg Jožef plemič iz Zeneburga, doktor prava, tajnik naučnega ministerstva je zagovarjal stališče ministerstva, izjavljajoč, da je naučno ministerstvo take prošnje vedno jednako zavračalo in da je to prvi slučaj, v katerem se učitelj bojuje zoper razsodbo ministerstva, predložil je celo pritožniku več tacih prošenj na ogled, rekoč: „V vašem slučaju smo tudi tako razsodili, kakor za druge.“ Pohvalil je pritožnikovo odločnost in skrb za svojo družino ter skrb za vse učiteljstvo v Avstriji in mu zagotavljal, da mu ministerstvo njegove pritožbe nikakor ne šteje v zlo temuč v zaslugo, če bode danes razsodba upravnega sodišča izpadla ugodno za učiteljstvo.

Na to se je podal senat upravnega sodišča v posebno dvorano, po tri četrt urnem posvetovanju se je vrnil ter proglasil sledečo razsodbo:

„V imenu Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. priznava upravno sodišče opravičenost pritožbe R. Knafliča v zadevi konduktnega kvartala ter se ta del ministerske razsodbe razveljavi. Sinu pokojne učiteljice Viktorije Knafličeve pripada postavni konduktni kvartal, drugi del pritožnikove pritožbe pa se zavrne in ostane torej ta del ministerske razsodbe še nadalje v veljavi.“

Kar razsodi upravno sodišče, po tem se mora ministerstvo in dež. šolski svet ravnati. Vsi oni otroci, katerim je deželni šolski svet

zveza dveh srečnih src. „Marica ali hočeš moja biti?“ jo je šepetaje vprašal; a ona ga je molče še strastneje objela.

Gospa je bila, vrnivši se z Marico domov, jako vznemirjena in razmišljena. Mirkovo petje je ni umirilo in precej časa je stala v salonu pri oknu in molče zrla na ulico. Marica se je med tem tiho splazila v temno Mirkovo sobo. Migoličevi gospe se je zdelo, kakor da bi se bližal pogubonosni hudournik, ki bo neusmiljeno razdjal tiho in mirno srečo v hiši. Danes je že tretjikrat zapazila starega Cigana, ki se tako skrivnostno plazi okoli hiše in spoznala ga je tudi. Nocoj sta ga srečali z Marico v veži; prestrašila se je, ko je Marico s svojimi svitlimi očmi pogledal tako natanko v obraz. Vsakokrat se je ozrla plaho proti durim, kadar je slišala kak korak na mostovžu; bala se je, da bo zdajci vstopil in ji odpeljal Marico, in strah jo je začelo biti samo. Šla je k soprogu, ki ji je razložil pogovor z Mirkom. To jo je malo umirilo in delala se je veselo, a tistih mučnih strahov ni mogla pregnati. O Ciganu je molčala proti svojemu soprogu, ki ni zapazil njene zmedenosti. Nemirno je hodila po soli semtertam in premišljevala, kam bi Marico poslala, da bi je Ci-

oziroma ministerstvo svoječasno po smrti njihovih mater učiteljic odreklo konduktni kvartal, naj sedaj svojo zahtevo ponovijo, deželni šolski svet jim sedaj mora iz učiteljskega pokojninskega zaklada izplačati konduktni kvartal.

Tako je odločnost slovenskega učitelja pribojevala za vso avstrijsko učiteljstvo znatno pridobitev. Naše občine in davkoplačevalci pa mnogokrat rajše krivico trpe, nego da bi se za pravico bojevali. „Kdor molči, pomaga pravico zatirati!“

Spodnje-štajarske novice.

(Deželni zbor štajarski.) Ko je v seji dne 9. t. m. začel poslanec dr. Rosina čitati slovensko interpelacijo zaradi zapostavljenosti slovenščine pri graškem nadsodišču, zagnali so nemški poslanci grozen hrup ter zapustili dvorano. Deželni glavar je pustil potem slovenski prevod te interpelacije prevesti; to bo pa menda tudi ves uspeh, vsaj nemški listi tako zatrjujejo, in ti poznajo slabost naše vlade bolje nego mi. — V isti seji se je tudi sprejel predlog gledé uvedbe deželne preskrbovalnice za starost pri delavskih slojih. — V seji dne 10. sprejel se je zakonski načrt gledé ustanovitve javne bolnišnice v Voitsbergu ter gledé uravnave plač učiteljstva na dež. rudniških šolah Zboljšanje se začne z novim letom 1899. (Vse uravnave so dobile veljavo s 1. pros. 1899, le ljudskemu učiteljstvu se tega ni pripoznalo!) V seji dne 12. sprejel se je zakonski načrt, vsled katerega se da občinam pravica, od dostavljenosti sodniških pisem si zaračunati pristojbino; ista naj bi znašala za vsako dostavljenost najmanj 10 kr. Zakon stopi v veljavo 14 dni potem, ko se bo razglasil v državnem zakoniku. Dež. odboru se naroči, da se obrne s prošnjami do vlade in obeh drž. zastopov za olajšavo vojaške službe poljedelskih slojev. Za poskuse streljanja proti toči dovoli dež. odbor 1000 glđ. V seji dne 13. se je sprejel predlog, naj se občina Slatina razdeli v dve samostojni občini. Proti razdelitvi so govorili prepričevalno poslanci dr. Dečko, dr. Jurtela in Žičkar, vkljub temu so Nemci izvršili svojo namero. Bo pa li načrt dobil Najvišje potrjenje, je pač vprašanje. Zgodovinske važnosti za našo deželo pa ostane seja dne 16. majnika, v kateri se je po daljši debati sprejela regulacija učiteljskih plač, kakor prinašamo na drugem mestu v današnjem listu. Deželni zbor bo imel danes ali jutri svojo zadnjo sejo.

(Poroka.) G. dr. Fr. Vidic, ces. kr. urednik državnega zakonika, se je poročil dne 15. t. m. v Sevnici z gospico Marico Cimperšek, bivšo učiteljico v Št. Pavlu v Sav. dol.

(V Brežicah) je umrl dne 11. t. m. č. o. frančiškan Bogomir Hlebec. V prejšnjih letih je bil profesor na novomeški gimnaziji, pozneje pa v raznih samostanih za gvardijana. R. i. p.!

(Izpit učne usposobljenosti) so prestali na mariborskem učiteljskem gg.: Strniša, Glinšek,

gani ne našli. Potolažil jo je še le Mirko, ki je pripeljal Marico ob roki v sobo in prosil blagoslova. Molče je objela Marico in jo goreče poljubila na čelo; ljubila jo je, kakor le mati edino hčer ljubiti more in srce ji je otrpnilo pri grozni misli, da bi ji Cigani iztrgali ta zaklad iz rok.

Še tisti večer so obhajali zaroko in vsi so bili veseli razen gospe, ki je tiho poslušala smešne pogovore in se silila k smehu. Sklenili so, da bo kmalu poroka in takoj potem gresta Mirko in Marica na potovanje, kamor bodeta želela. To je bila Marična želja in gospe je dalo to up, da se bo odtegnila nadležnemu Ciganu, ki potem menda ne bo več postopal okoli hiše. Močno italijansko vino je storilo svojo dolžnost in naposled so bili vsi tako veseli in glasni, da je moral stari Andrej, ki je že tretje leto služil za slugo pri Migoliču, pripeljati kuharico Ano in prisesti k mizi; napil je na zdravje mlade gospe in voščil njima, da bi mnogo, mnogo let srečno skupaj živela; potem je prijel Ano okoli pasu in jo šaljivo vprašal: „Kaj le, ko bi še midva kaj tacega naredila? Oh mora pač prijetno biti ženitovanje!“

(Dalje prihodnjič.)

Löschnigg in Kompost ter gospice Schwagl, Latner (z odliko) Planegger. Za meščanske šole (III. skupina) je napravil izpit g. Hölzl, meščanski učitelj v Brucku ob Muri.

(Imenovanje) pri finančni upravi. Računskim asistentom je imenovan Al. Papež. Davkarjem za Marenberg je imenovan Fran Bartošek, dosedaj davkar v Bukovini; za Brežice davčni kontrolor Rafael Dolinšek, za Vransko pa Venčeslav Horak. Davčnim kontrolorjem so imenovani oficijali Iv. Pernovšek za Slov. Gradec, Rudolf Broveth za Brežice in davčni pristav Jos. Stibenegg za Liezen na Gor. Štajarskem. Davčnim oficijalom sta imenovana Ant. Schuller za Maribor in Fr. Mahalla za Ormož. Davčnim pristavom so imenovani praktikantje Oton Stepic za Gornjigrad, Fr. Kankowski za Marenberg, Ladislav Jerše za Lipnico, Alojzij Freund za Ptuj, Karl Doleček za Feldbach, Alfred Drobnič za Wildon, Leopold Hajnšek za Judenburg, Franc Ribič za Maribor in žandarmerijski stražmešter Andrej Cizl za Celje. Nadalje so premeščeni: davčni oficijal Karl Exel iz Kamnika k okr. glavarstvu v Maribor, davkar Ferd. Pichler iz Marenberga v Slov. Bistrico in Emil Straczowsky iz Brežic v Laško, davčni pristav J. Wesenschek iz Slov. Bistrice v Konjice, Rudolf Ilvšek iz Gornjegrada v Slov. Bistrico in Izidor Horak iz Konjic v Brežice.

(Gledé kužnih bolezni pri živini) izdala je vlada zakon, vsled katerega dobijo posestniki, katerih na kugi bolano žival je dala oblast pobiti, 95 odstotkov vrednostne cene v odškodovanje. Na ta način se ne bo toliko slučajev zamolčalo, in vsaki kugi bo laglje nasprotovati.

(Ali je to tatvina ali — roparstvo?) Nedavno je dovolil štajarski deželni zbor vključ odločnemu nasprotovanju slovenskih poslancev sovražnima nam društvoma „Südmarki“ in „Schulvereinu“ vsakemu po 200 gld. iz deželnega mošnjička, kamor vlagamo tudi mi Slovenci svoje goldinarje. Kako naj imenujemo potem stopanje, če se kdo proti naši volji polasti našega denarja? V isti seji je bila prečitana tudi prošnja dunajskih visokošolcev iz društva „mensa academica“ za podporo. Prošnja se je odklonila „iz principielnih vzrokov“ — podporo dobi namreč tudi kakšen slovenski visokošolec.

(Pri Sv. Martinu v Rožni dolini) si je izvolilo bralno društvo sledeči odbor: Predsednik g. Ivan Kvac, učitelj; odborniki: č. g. Alojzij Kos, župnik, g. Anton Lajšič, nadučitelj, g. Ivan Križan, trgovec, Anton Dimec in Jurij Podgoršek. Namestnika: Janez Apoteker in Janez Videnšek. — Društvu je dosedaj pristopilo 65 udov. Častiti gosp. A. Kos podaril je društvu 10 kron ter mnogo poučnih knjig in časopisov, za kar se mu izreka najiskrenejša zahvala. Bog živi naslednike!

(V Letušu) je predaval dne 11. t. m. gosp. Iv. Belé o škodljivcih na sadnem drevju in trsju ter navedel sredstva v njih uničevanje. Udeležba je bila jako dobra ter kazala, kako se naši kmetje zanimajo za taka velevažna predavanja. Gospodu učitelju izrekamo najtoplejšo zahvalo za izvrstni pouk, želeč, da bi nas v kratkem zopet počastil.

(Loka pri Zidanemmostu.) Dne 14. t. m. vršila se je pri nas volitev župana in svetovalcev. Ker dosedanji župan Anton Kajtna izvolitve nikakor ni hotel več sprejeti, je bil pri tretji volitvi izbran Jožef Kajtna, posestnik v Kozjem pri Žerovnici županom; svetovalci pa so Alojzij Juvančič, gostilničar, Z. d. most., Ivan Jakša, trgovec v Loki pri Zid. most., Fran Kokotec, posestnik v Lokavci, Janez Rostohar, posestnik, Lisce pri Razborju, Anton Kajtna, posestnik v Loki pri Zid. mostu in Blaž Kropelj, nadučitelj na Zid. mostu. Prejšnjemu županu Antonu Kajtna izrekla se je zahvala in se je posebno povdarjalo, da je bil šestkrat zapored izvoljen županom loškim

(Trboveljsko pevsko in tamburaško društvo „Zvon“) priredi na binkoštni ponedeljek t. j. dne 22. t. m. izlet k županu g. Rošu na Hrastnik. K udeležbi se vabijo tudi neudje in prijatelji društva. Odhod iz Trbovelj točno ob 3. uri popoldne. V slučaju slabega vremena se preloži izlet na prihodnjo nedeljo t. j. dne 28. t. m.

(Otvoritev novega vrta v Trbovljah.) Da se naša narodna društva v naši dolini vzlic marljivosti udov le počasi razvijajo, bila je dosedaj edina krivda le ta, da je primanjkovalo za korporativne nastope in veselice pripravnih prostorov. Temu je že lani nekoliko opomogel g. Dolničar z novo krčmo, a popolnoma nas je zadovoljil še le sedaj z velikim in z okusom urejenim vrtom, katerega otvori dne 21. t. m., t. j. binkoštno nedeljo. Ker bo pri tej priliki svirala v vrtu godba slavne trboveljske premogokopne družbe, želeli bi bilo, da gosp. Dolničarju z mnogoštevilnim obiskom pokažemo hvaležnost za neumorno delavnost pri napredku naše doline.

(Iz Št. Lenarta pri Brežicah.) Dne 8. t. m. okoli 5. ure popoldne, se je vnelo gospodarsko poslopje Janeza Šetinc ml. št. 5. Prvi, ki je pripeljal pomoč seboj, je bil naš vrli župan; prihitel je z obč. brizgalno, z njim precej sosedov iz bližne Brezine, kateri so z neumornim trudom ogenj omejili, tako, da se ni bilo večje nesreče bati, akoravno je pihal močan veter. K temu je hitro priskočil na pomoč gospod načelnik železniške postaje z dvema ročnima brizgalnicama z želez. delavci. Tudi ravnatelj iz Spicerjeve tovarne s svojimi delavci, je neumorno sodeloval. Brežiški ognjegasci so prišli, ko je bil ogenj že omejen. Zgorel je živinski hlev in poleg kolarnica, parna in mlatilnica. Škoda do zdaj še ni cenjena. Ker je upepeljeno poslopje stalo tik obč. ceste, se sumi, da so pijani sejmarji z gorečimi smotkami zažgali, kojih je šlo precejšnje število mimo iz Brežic.

(Vojaško zdravilišče na Slatini) je postavilo za svojega nadzornika in hišnika upokojenega majorja Antona Gajšek.

(Strelna.) V Trnovcu pri Slov. Bistrici je udarila strela dne 13. t. m. v gospodarsko poslopje Jurja Leskovarja. Zgorelo je dvoje gospodarskih poslopij in hiša z vsem, kar je bilo pod streho. Škode je nad 1200 gld.

(Hardek pri Ormožu.) Naše gasilno društvo dobilo je od presvitlega cesarja dar 60 gld. v društvene namene. — Dne 4. t. m. udeležilo se je društvo v paradi sv. maše z lastno godbo. Po maši je bila slovesna seja, kjer se je izrekla zahvala presvitlemu cesarju. Gromoviti „živio“ razlegal se je po dvorani, da nam Bog ohrani še dolgo dobrega vladarja. Društveniki in prijatelji društva zabavali so se po tem v gostilni „pri solncu“.

(Gasilno društvo v Cezanjevcih) priredi v nedeljo, dne 28. t. m. v gostilni g. Slaviča na Kamenščaku tombolo. Začetek ob 4. uri popoldne. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

(Nove posojilnice.) Pri Sv. Križu pri Mariboru in Sv. Križu pri Ljutomeru imajo nove Raiffeisenove posojilnice. Enaka posojilnica se snuje tudi pri Sv. Petru pod sv. Gorami.

(Ognjegasno društvo Hrastje-Mota) priredi na binkoštni ponedeljek dne 22. t. m. vrtno veselico v korist društva s petjem in tamburanjem v gostilni g. Rud. Horvata pri Kapeli. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. za osebo. Preplačila se bodo hvaležno sprejemala. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

(Vitez Waser †) V petek, dne 12. t. m. je umrl v Gradcu Jos. vitez Waser, bivši predsednik višjega sodišča v Gradcu, star 88 let. Isti je bil rojen na Ptujju leta 1811. Bil je strasten sovražnik Slovencev, učinil posebno štajarskim Slovcem v političnem in jezikovnem oziru toliko zla, da prepuščamo sodbo večnemu sodniku; mi ga po smrti nočemo soditi, odpustiti pa — ne moremo. Sodi in obsoja ga pa tudi njegovo lastno postopanje. Državni osnovni zakonik o pravicah in dolžnostih podanikov je iz njegovega peresa, vendar je bil on kakor predsednik višjega dež. sodišča najkrutejši zanikalec § 19 svojega osnovnega zakonika. Bil se je tedaj sam po zobeh!

(Železno livarno v Gusswerku pri Mar. Celju) so opustili. Dne 8. t. m. so pogasili ogenj v topilni peči — za vedno. Rudnik in livarna v Gusswerku sta bili gotovo najstarejši rudniški podjetji naše kronovine; zakaj že leta 1025 nahaja se imenovani rudnik v zapisnikih ter je bil v zvezi s samostanom St. Lambrecht, dokler ni prišel za časa francoskih vojsk v državno last.

Železni izdelki od tam so bili vedno na najboljšem glasu. Uničila je podjetje samo konkurenca, ker je izvoz iz livarne neugoden. Da bi se napravila železnica v Marijino Celje, morda bi se podjetje oživelo.

Občinske volitve v Petrovčah v Sav. dolini.

Triletna doba gospodarstva našega občinskega zastopa je potekla. Razpisane so zopet nove občinske volitve, katere se bodo vršile dne 23. majnika t. j. na binkoštni torek tega leta v Petrovčah v občinski pisarni. Kadar se v kateri občini volitev novega odbora bliža, tedaj si stavijo volilci vprašanje: Kako pa je dosedanji občinski zastop gospodaril, dobro ali slabo? Ali si je zaslužil zaupanje, katero so mu izkazali volilci pri zadnji volitvi?

Mi se hočemo danes baviti s to zadevo in odgovarjati na to vprašanje; da nam pa bode to lažje mogoče, moramo seči nazaj v dobo prejšnjega županstva in še nekoliko pogledati razmere, katere so tedaj, to je pred nastopom sedanjega občinskega zastopa vladale pri naši občini. Tedanje razmere so bile v resnici žalostne, da, celo neznosne. V dobi prejšnjega županstva so nam povišali občinske priklade od 15 na 20 odstotkov, povišali so letne plače županu in obč. tajniku, župan si je računil za vsako pot še posebno odškodnino, pojedlo in zapilo se je v tedajni dobi pri občini na občinski račun to je na račun ubogih davkoplačevalcev, več ko 300 gld.; kadar si prišel ob uradnih dnevih v obč. pisarno, si mogel tamkaj čakati dolge ure na župana in ga le redkokrat našel doma; marsikaterega, ki je prišel k občini iskat pomoči in prosit za svet, poslali so v Celje k okr. glavarstvu, tamkaj pa so mu zopet rekli, da naj gre k občini nazaj, imel je torej pota in stroške zastonj, ne da bi se mu pomagalo. Občinska hiša, v kateri se nahaja pisarna, šola, učiteljsko stanovanje, prodajalnica itd., je bila od znotraj in zunaj popolnoma zanemarjena, tekla je voda skoz streho in po zidovju poslopja itd. ne da bi se kaj popravilo, in kar je bilo najhujše, staro županstvo je prepustilo novemu odboru 396053 gld. — recitritisoč devet sto goldinarjev — starega dolga, katerega bi moralo prejšnje županstvo plačati!

Pri takih razmerah je bilo umevno, da so bili naši volilci razburjeni in da je vladala v naši občini splošna nezadovoljnost. Za dalje ko pol leta so še zavlekli novo volitev, potem se pa je vendar na ukaz c. kr. okr. glavarstva morala vršiti in dne 23. grudnia 1895 pokazali so petrovški volilci svoje mnenje, prišli so v tako ogromnem številu, da je bilo v Petrovčah vse živo in skoraj jednoglasno in z velikim navdušenjem je bil izvoljen sedanji občinski svet. Ta prevrat, ta sijajna zmaga pa je bila velikega pomena za našo občino.

Novoizvoljeni odborniki so, ko je bila volitev potrjena, postavili vrlega narodnjaka in domoljuba, g. Antona Korena, moža stare slovenske korenine, za župana in z nastopom novega obč. zastopa začela se je nova, boljša doba za našo petrovško občino.

Nov odbor je prevzel težko nalogo popraviti grehe prejšnje dobe, novega župana so čakala skoraj nepremagljiva dela, kajti istih 659 051/2 gld. katere je prevzel od prejšnjega župana, moral je takoj porabiti za plačanje starih dolgov; c. kr. okr. glavarstvo pa je začelo sekvestrirati občinske priklade, t. j. obdržalo si je občinske priklade, katere mora davčni urad v Celju vsak mesec občini izročiti, da plača z njimi stare dolgove prejšnjega županstva; ti dolgovi pa so bili dolg za grajo Savinje leta 1891, 1892, 1893, 1894, 1895 — in ostale šolske priklade, skupaj v znesku po 3661 41 gld. zategadelj naša občina skoz dve leti ni dobila krajcarja občinskih priklad in vendar je vključ temu vse druge dolgove in izdatke pravočasno poravnala. Dalje je še plačala starega dolga 229 12 gld., torej vsega skupaj samo starega dolga od prejšnje dobe 396053 gld. Plačati je pa morala tudi še stroške za grajo Savinje leta 1896 in 1897 skupaj po 406 66 gld.; popravila in ponovila se je zanemarjena občinska hiša, katero delo je stalo 229 gld.; plačal se je vsako leto primanjkljaj ubožne blagajne, kateri znaša na leto okoli 250 gld., plačali so se redni prispevki za obe šoli naše občine, in sploh plačalo vse kar je bilo plačati treba.

Takoj v začetku pa se je vršila potrebna in velevažna prememba pri uradovanju naše občine. Nov tajnik je prevzel službo samo za 200 gld. napram prejšnjim 250 gld. na leto; županova plača se je znižala od 125 gld. na 50 gld., uvedlo se je popolno slovensko uradovanje; v občinski pisarni pa je uradoval redno vsak uradni dan pa tudi ob nedeljah dopoldne, in na svojem domu strankam kaj rad postregel razumen, izvanredno marljiv in vrli slovenski župan, ki je vse pote v Celje, k komisijonom itd. storil brezplačno; na ta način je prihranil naši občini marsikateri goldinar. Kakšen razloček med prej in sedaj!

Prejšnji župan moral je vsled ukaza deželnega odbora vrniti naši občini za gostije itd. izdane zneske po 353 93 gl.; v triletni dobi zadnjega občinskega gospodarstva se pa v tako svrhu še krajcar ni zapravil.

Akoravno je občinski zastop v treh letih plačal tako ogromno vsoto prevzetega starega dolga akoravno je plačal vse tekoče izdatke, mu ni bilo treba zvišati priklade in ostalo je pri 20%, to so najnižji odstotki vseh občin celega celjskega okraja. Da pa je pri tem ostalo, zahvaliti moramo varčno in izvrstno gospodarjenje našega župana in celega občinskega sveta, kateri je pri svojem delovanju vedno imel pred očmi korist in prid vseh občanov in cele občine, kateri je vsikdar delal pod starim slovenskim geslom: Vse za dom, za vero in cesarja!

Živila petrovška občina, živili petrovški volilci!

Druge slovenske novice.

(Deželni zbor kranjski) je določil v seji dne 12. t. m. za narodna in dobrodelna društva skup 15 000 gl.

(Deželni zbor kranjski) je v seji dne 16. t. m. uredil plače deželnih uradnikov in uslužbencev ter jih razdelil v šest činovnih razredov. S tem je deželno uradništvo doseglo zopet veliko dobroto, kakor učiteljstvo predlanskim, dasi je dežela kranjska jedna najrevnejših v tej državni polovici.

(Restavracija „Narodnega doma“ v Ljubljani) išče restavraterja.

(Med šolsko mladino v nemškem vrtecu v Ljubljani) so se razširile ospice. Šolski pouk je vsled tega tudi na sličnih zavodih ustavljen.

(Umrli je) v Ljubljani dne 15. t. m. bivši dež. šol. nadzornik, g. Jakob Smolej, star 74 let. Pokojni je bil svoječasno profesor na ljubljanski gimnaziji, pozneje ravnatelj istega zavoda, končno pa dež. šol. nadzornik za Kranjsko. V politiko se ni umešaval. R. i. p.!

(Osnovni zbor društva slovenskih umetnikov) slikarjev, kiparjev in arhitektov bo v nedeljo, dne 21. t. m. ob 10. uri dopoldne v „Narodnem domu“ v kavarni na levo od vhoda.

(Zgradba gluhozemnice za Kranjsko deželo) se prične, kakor se nam javlja, prihodnji mesec. Oferte za dotična dela je vložiti do 26. maja t. l. pri deželni vladi v Ljubljani. Poslopje bo stalo okoli 100.000 gl.

(Razširjenje ljubljanske nižje gimnazije) je zagotovljeno.

(Zrelostni izpiti na obeh učiteljskih v Ljubljani) se začnejo dne 24. majnika t. l. Izpiti za učiteljice ženskih ročnih del pa se začnejo dne 12. junija t. l.

(Ubil se je) v Jaršah 62letni Iv. Rodé pri padcu s tri metre visokih stopnic.

(Mestna hranilnica v Kranju) je imela v svojem VI. upravnem letu 1898 vseh denarnih prejemkov 706.730 gl. 38½ kr., izdatkov pa 707.939 gl. 36 kr., tedaj vsega denarnega prometa 1.414.669 gl. 74½ kr.

(Prostevoljno gasilno društvo) so ustanovili v Vogljah pod Kranjem.

(V Železnikih) je umrl okrožni zdravnik gosp. Ivan Dominik, zaveden narodnjak. Blag mu spomin!

(Za nabiralec poštne razglednice.) Ljudevit Stiasny, učitelj v Radovljici, potuje letos v Kavkaz. Kdor mu pošlje 3 krone dobi od njega po pošti 15 največ umetniško izdelanih poštne razglednic, namreč iz: Radovljice, Trsta, Brindisi, Korfu, Aten, Dardanel, Carigrada, Tiflisa, Jalte, Sevastopola, Odese, Černovic, Budapešte, Zagreba in Reke (torej s pet različnimi poštne znamkami).

(Ne Bled) je prišel dne 6. t. m. nadvojvoda Josip Ferdinand ter se nastanil s svojim spremstvom. Drugi dan je odšel na Pokluko divje peteline streljat.

(Nova orožniška postaja) se je ustanovila v Vačah pri Litiji.

(Iz Radeč pri Zidanem mostu) Reha bilicija. Dne 19. februarja 1898 je bil mizar in hišni posestnik Jakob Rižnar iz Radeč pri Zidanem mostu, pri okrožnem sodišču v Rudolfovem, zaradi hudodelstva goljufije, doprinešega s krivo prisego, obsojen na trimesečno težko ječo. Obsodba se je opirala na sledeči dejanski stan: Jakob Rižnar je dne 1. februarja 1897 pri c. kr. okrajnem sodišču v Radečah pri-

segel, da ni res, da mu je Jožef Podlesnik iz Svibnega izročil dne 18. novembra 1895 v uradni radeške posojilnice na račun svojega dolga svoto 100 gl. Jožef Podlesnik vložil je na to kazensko ovadbo, in pri glavni razpravi dne 19. februarja 1898 upoštevale so se izpovedbe Jožefa Podlesnika kot verjetne. Vsled tega izrekla se je zgorajšna obsodba. Po Rižnarju do najvišjega sodnega dvora vložena ničnostna pritožba ni imela uspeha. Toda Rižnar, svest si svoje nedolžnosti, ni odnehal se boriti za svojo pravico. Posrečilo se mu je, na podlagi obširnih in težavnih poizvedb dognati nove okolnosti, ki so pokazale vso stvar v drugi luči. Na to prosil je Rižnar za obnovitev kazenskega postopanja. Sodišče je vsled te prošnje uvedlo obširne poizvedbe in na podlagi teh je dovolilo c. kr. višje deželno sodišče v Gradcu obnovitev kazenskega postopanja. Te dni se je dostavil zagovorniku Jakoba Rižnarja, dr. Ivan Šusteršič-u v Ljubljani, sklep c. kr. okrožne sodnije v Rudolfovem, glasom katerega se je kazensko postopanje zoper Jakoba Rižnarja na predlog državnega pravdnika ustavilo in s tem izrekla popolna nekrivda Jakoba Rižnarja.

(Toča.) Med Krko in Savo okoli Kostanjevice in Št. Jarneja je že 12. in 13. t. m. padala toča in napravila precej škode, kajti setve in sadje v teh krajih še precej lepo kažejo, trta pa nekako letos počasi odganja.

(Volitev v c. kr. okrajni šolski svet) v Krškem. Mesto g. Jan. Levca je učiteljstvo tega okraja izvolilo g. Jakoba Pretnarja, nadučitelja v Veliki Dolini, kot drugega svojega zastopnika v omenjeno šolsko svetovalstvo.

(Koroški deželni zbor) se je zaključil dne 13. t. m. Prispevek dežele v znesku 10.000 gl. za spomenik pokojne cesarice v Genevi, je bil pozneje zopet odklonjen.

(Samomor.) V Celovcu se je ustrelil poročnik Schlegel 17. pešpolka. Vzrok je baje zadolžitev.

(Za slovenske šole na Koroškem.) Akademija jugoslovanskih visokošolcev v Pragi dne 3. t. m. se je sijajno obnesla ter dobila za svoj namen 600 gl., katere je že vposlala naši šolski družbi znana prijateljica koroških Slovencev, pisateljica Preisova.

(Ustrelil se je) v Trstu dne 14. t. m. finančni svetnik Josip Tomažič. Bil je goreč narodnjak, kakršnih je le malo med višjim državnim uradništvom. Neko zapostavljenje, iz katerega se je spoznala politična mržnja zoper njega, Slovenca, shujšala je njegovo že itak veliko nervoznost in v takšnem trenutku položil je sam roko nase.

(Zadolženje Trsta.) Vlada je dovolila tržaški občini, da si vzame na posodo — 12 milijonov gl. Ta nenavadno visoka vsota se porabi za zidanje pristanišča v Št. Andražu, za pokritje dolgov ter nekatera nova podjetja, kakor je projektirana električna železnica na Opčine. Vlada gre tako zelo na roko italijanskemu stremljenju, dasi ji mora biti znan sklep tržaškega magistrata, da bodo pri zidanju omenjene železnice dobili zaslužka samo Italijani.

(Napredek goriških Slovencev) „Goriška ljudska posojilnica“ in „Krojaška zadruga“ sta kupili sredi mesta Gorice večjo hišo, kjer bo prostora za razna slovenska podjetja. V zadnjem mesecu prišle so v Gorici tri hiše v slovenske roke.

(Nov poštni urad.) Dne 1. junija t. l. se opre nova pošta v Podgori pri Gorici, ki bo imela zvezo s poštne uradom v Gorici po dvakratni pešpoti.

(Skušnjo učit. usposobljenosti v Kopru) sta prestala iz Štajarske g. Martin Kranjčič, učitelj v Št. Vidu in gospica Romana Osana, učiteljica v Laporjih pri Slov. Bistrici.

(Varaždinske toplice) je obiskalo od ključka lanske kopališčne sezone pa do otvoritve letošnje, t. j. od 1. oktobra 1898. do 1. majnika 1899. vseh gostov 1346.

(Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju) je na I. izrednem občnem zboru dne 9. t. m. izvolilo ta-le odbor: Predsednik: stud. iur. Ivan Zabukovšek, podpredsednik: cand. iur. France Novak, tajnik: cand. phil. Jožef Reisner, blagajnik: stud. phil. Niko Omersa, knjižničar: cand. phil. Hinko Vodnik, arhivar: stud. iur. France

Bytzek, gospodar: cand. iur. France Šuklje, namestnik: stud. phil. Hinko Klešnik, in stud. iur. Milan Valentinčič, pregledniki: cand. med. Jožef Tičar, cand. med. Jožef Stojc, cand. phil. Ivan Merhar.

Druge avstrijske novice.

(Državni položaj.) Dne 16. t. m. sešli so se na Dunaju zaupniki nemške opozicije v posvetovanje in sestavo nemških tirjatev. Dne 25. pa se snidejo v nasprotno svrhu zaupniki slovanske parlamentarne desnice. Kmalu se bo tedaj vladi odločiti, ali naj še vedno meče na itak prepolno nemško tehtnico, ali usliši skromne zahteve Slovanov po svoji — pravici. Glavno vprašanje vlade in vseh interesovanih pa je sedaj: Kako se reši jezikovni zakon in kdo ga bo rešil. Temu vprašanju se bo morala za sedaj umakniti celó nagodba z Ogrsko, za katero itak še ne bo takoj potekel sklenjen provizorij

(Tridesetletnica novega drž. šolskega zakona) Dne 14. t. m. je minulo 30 let, odkar je izšel v Avstriji novi šolski zakon, s katerim se je osobito našemu ljudskemu šolstvu odkazala nova zdrava mer. Po celi Avstriji prirejajo po večjih mestih v spomin obletnice primerna slavlja.

(Zoper upravno sodišče) so začeli krščanski socialisti na Dunaju hudo demonstrirati, ker je isto sodišče nedavno odreklo občinam pravico prispevati za zgradbe cerkev. V dež. zboru nižje-avstrijskem prijel je dunajski župan dr. Lueger dotične sodnike in razsodbe, rekoč, da je bil sodnik, ki je razsodbo utemeljeval, ničvrednež. Deželni maršal baron Gudenus ni pogrcal zaradi teh napadov govornika, vsled česar je pozval dež. maršala dvorni svetnik Heiterer-Skeller na dvoboj. Heiterer je ritmojster v rezervi ter je izrekel in podpiral kritično razsodbo.

(V ogrskem drž. zboru) so sprejeli premembo in poostrenje državnozbornskega pravdnika, vsled katerega se bodo zabranile hrupne obstrukcije.

(Ogrsko ministerstvo) je rešilo dolgotrajni prepir med ogrsko in hrvatsko vlado glede dopisovanja, tako, da so ogrske oblasti primorane sprejemati hrvatske dopise in iste tudi reševati, če ne drugače pa s tolmačem.

Ogled po širnem svetu.

(V Italiji) je novo-ministerstvo že zapriseženo. Predsednik mu je zopet Pelloux, minister zunanjih del je vojvoda Visconti-Venosta, finančni minister Carmine, vojni minister je general Muri, učni minister pa Baccelli.

(Razoroževalna konferenca) Na to konferenco so poslale v Haag države po več zastopnikov, in sicer Avstro-Ogrska 6, Rusija 6, Francija 3, Italija 3, Španska 3, Turčija 2, Nemčija 2, Angleška 2, Belgija 1, Dansko 2, Portugalsko 1, Švica 3, Švedska in Norveška 1, Nizozemska 3, Srbija 2, Rumunska 1, Bolgarska 1, Črnagora 1, Zedinjene države 4, Kitaj 1, Japonska 4, Perzija 1, Siam 2. — Prva seja je bila dne 18. t. m.; konferenca bode trajala okoli šest tednov.

(Med Rusijo in Srbijo) je zavladalo diplomatično navzkrižje. Ruski poslanik na belgrajskem dvoru, imenom Žadovski, je preziral razsipnega razkralja Milana. Ker vsled tega nespozumljenja ni bil nedavno Žadovski povabljen k neki dvorni svečanosti, zapustil je Belgrad in Rusija ni od tistega časa še nobenega naslednika poslala v Belgrad

(Na Kreti) je zavladalo popolnoma zdravo razmerje, odkar ima vrhovno vodstvo princ Juri. Prebivalstvo obeh veroizpovedanj in jezikov ga čisla enako ter se strinja z vsemi njegovimi predlogi. Od kabineta štirih velevlastij namerava vzeti princ posojilo 2½ milijona frankov, kateri denar se porabi za ureditev opustošenih muhamedanskih selišč, da se bodo mogli izseljenci izza časa vojske sedaj zopet mirno naseliti na otoku.

(Slovenske zmage v — Ameriki.) Pri volitvah v mestni zastop v Jolietu dne 18. m. m. prodrla sta dva slovenska kandidata Anton Nemanjč in Marko Krakar. Prvi je dobil 70 glasov več nego njegova protikandidata, drugi pa 42 več. Ves dan po volitvi in skoraj vso noč so

slavili Slovenci to izvanredno zmago. Hodili so z godbo po celem mestu ter streljali s kanoni. Tako daleč še mi na domači zemlji v naših spodnještajarskih mestih nismo prišli!

(Na Kitajskem) ne bodo več preganjali katoliške vere in misijonarjev; zakaj kitajski cesar je ravnokar s posebnim razglasom pripoznal katoliško vero v celem cesarstvu ter dovilil vsem misijonarjem uradniško dostojanstvo.

Dopisi.

Iz Konjic. (Različni prizori.) Spomini ki jih je zapustil dr. Simonitsch v srcih svojih konjiških ovc, začeli so temneti. Da bi iste zopet ojačali, prikazal se je nepričakovano in nepričakovan v Konjicah.

Nočemo pobirati in razmotrivati vseh njegovih stopinj, le naslednje prizore naj zve širši svet.

I. Prizor. Dr. Simonitsch: „Brate kako je? Dr. Z.: „Brate, slabo, proketo slabo, — slovenskega notarja dobimo.“

Dr. S. „Kaj se niste nič branili?“

Dr. Z. „Pa še kako! Kakor hitro smo zvedeli to grozno imenovanje, pa smo začeli zbirati podpise za protest.“

Dr. S. „Preneumno! — Kaj ne veš da zvonjenje po toči nič ne koristi?“

Dr. Z. „Vem, vem, a kaj češ, ker moramo tako proketo paziti. Konjiški Slovenci so postali pozorni, začeli so nam gledati na prste. Kaj nisi čital, da so me dali zadnjič v časopis?“

Dr. S. „Radi politike?“

Dr. Z. „Tisto ravno ne — pač pa radi mojih belih hlač.“

Dr. S. „Čudno! Saj sem bil i jaz večkrat v časopisu — a nikdar radi belih hlač.“

Dr. Z. „Seveda, ker jih nisi imel.“

II. Prizor. Osebe: Dr. Simonitsch in dr. Kadija.

Dr. S. „Brate, kako je?“

Dr. K. „Brate, slabo, proketo slabo, slovenskega zdravnika dobimo.“

Dr. S. „Ni mogoče?“

Dr. K. „Je, je. In ti mi nisi nič tacega omenil, ko si mi . . . dal Konjice — bilo je mnogo predrago.“

Dr. S. „Kaj še! Po ceni je bilo — no — sicer pa splošno ne verjamem, da bi prišel slovenski zdravnik — kdo bo pa hodil k njemu?“

Dr. K. „Kdo?! Dragi moj, vse, kar je slovenskega, meni pa ostanejo konjiški Nemci — in ti še ne morejo živiti priproste konjederke.“

III. Prizor. Osebe: Dr. Simonitsch in nek obrtnik.

Dr. S. Melanholično šetajoč po trgu:

Kako se je premenilo! Ko sem izročil vodstvo svoje stranke — lepe volfijanske stranke — dr. Z. . . sem upal, da se bode vzdržala vsaj na prejšnji višini, upal sem celo, da jo najdem navdušeno za „Los von Rom“, upal sem celo, da najdem v Konjicah že protestantsko cerkev. Dr. Z. varal si moje upe — grozno varal — Bog ti grehe odpusti. . . . In ta Kadija! Ko je začel s „predrago je bilo“ govoriti, sem že mislil, da bode zahteval vse nazaj. Nehvaležen svet. . . . Vidim, vidim, da mene manjka v Konjicah — a ne pridem več nazaj, ker bi nič ne pomagalo. Konjice zgublajo svojo nemško luščino — slovensko jedro se prikazuje. . . .

Obrtnik ga je zapazil. Začne vihteti čepico, z odprtimi rokami hiti dr. S. naproti.

„Bog Vas živi! Heil! Dobro došel!“

Dr. S. (za se) „Kaj pa hoče ta nesramnež? Kaj menda misli, da smo pri Vrbniku, kjer sem moral radi politike biti s temi ljudmi prijazen? Ignorirajmo ga, saj ga ne rabimo več.“

Gre ponosno, v stran zroč, — mimo obrtnika, koji strmi, da mu pade čepica iz rok.

Obrtnik: Kaj pa to pomeni? Jeli to oni dr. S., ki nas je navduševal za nemštvo, ki nas je šuntal proti onim Slovencem, ki nas prav za prav redijo — od Nemcev tako nimamo nič, ker sami nič nimajo — je li to oni doktor S., ki je z nami bokale praznil, pel z nami „Wacht am Rhein“ — ki je pil z nami bratovščino? Da — on je — a ne pozna nas več, nas obrtnikov, ki prav za prav vzdržujemo konjiško nemštvo. Ne pozna nas več. In taki so vsi ti naši nemški voditelji? Zgine v svojo delavnico.

Dr. S. (Za se) Šel bi še k Vrbniku, a najdem zopet tako sodrgo — ki bi me za vse slučaje lahko bacnila iz gostilne — torej — adijo Konjice. — Dokler ste bile nemške, sem vas še rad imel, a zdaj postajate slovenske, ne bode me videlo več!

In zdaj malo komentarja:

Res dobimo slovenskega notarja, tudi slovenskega zdravnika.

Okraj, ki ima 95% Slovencev in 5% Nemcev, imel je do sedaj nemškega notarja, prenašal je torej mnogo časa krivico, storjeno mu od nemške samopašnosti!

Da so skušali naši Nemci imenovanje slovenskega notarja uničiti, moramo imenovati, — če iščemo najnežnejši izraz — gorostasno prismojenost.

O potrebi slovenskega zdravnika nočemo zgubljati besed, ker naše ljudstvo to potrebo samo najbolj uvidi, saj že mnogo časa povprašuje po gospodu dr. Jankoviču, — o kojem vsi vemo, da je ljudomil, prijazen in izboren zdravnik.

A mi bomo dobili tudi potrebne slovenske obrtnike, ker konjiškimi zaslepljenim obrtnikom nočemo kratiti časa. Naj le oni istega porabijo za nemštvo, za pevanje „Wacht am Rhein“, za turner- knajpe . . . dokler se jim ne zbudi vest in prepričanje . . . a prepozno.

Sicer pa končujemo z besedami: „Mi vstajamo — in vas je strah.“

Iz Istre. Da vidite, da niste samo vi štajarski Slovenci trpini pod pritiskom nemškega Gradca, temuč da razumejo ta posel nad našimi slovenskimi in hrvaškimi glavami Italijani še hujše, to nam pove bolje nego vse jadicovanje in opisovanje našega neznosnega položaja stvarni in premišljeni poziv naših istrskih poslancev do svojih volilcev.

Omenjeni poziv so izdali istrski hrvaški in slovenski poslanci povodom izstopa iz deželnega zbora.

Poziv se začneja: „Našim volilcem Hrvatom in Slovencem v Istri Polnih šestnajst let je že tega, kar nekatere nas volite v dež. zbor. V teh šestnajstih letih smo skusili groznih, nezaslišanih stvari.“

Kar potem obelodanijo naši resni, v službi narodnega vodstva ostareli in prebridko skušeni poslanci, nam je več ali manj že znano. Vkljub temu se morajo poštenemu človeku ježiti lasje nad toliko drznostjo, nad pravcatim poživljenjem Italijanov ter nad — brezbriznostjo avstrijske vlade.

Najhujše je bilo leto 1895. Na potu v Poreč in v Poreču so dejansko napadali slovanske zastopnike, celó v svojem stanovanju ni bil nobeden več varen pred italijanskim orožjem. Italijanska večina je v svoji strasti sklenila, da se sme razpravljati v dež. zboru samo v italijanskem jeziku.

Vsled vedno večjih neredov se je zbor odložil in razpustil.

Po novih volitvah so sklenili slovenski poslanci iti v dež. zbor le, ker je Nj. Vel., cesar in kralj s svojim najvišjim odlokom od dne 14. septembra 1895 izjavil, da je sklep deželnozbornske večine o jedinem italijanskem razpravnem jeziku neveljaven in neizvedljiv; tudi najvišji zastopniki Nj. Vel. so zajamčili slovanskim zastopnikom varnost življenja in neomejeno rabo hrvaškega in slovenskega jezika.

Že na potu v Koper dne 10. januarja 1896 so bili naši poslanci v nevarnosti za svoje življenje, v Poreču pa so jih morali na vsak korak varovati stražarji in žandarji.

Večina in predsednik sta jih ovirala na porabi hrvaškega in slovenskega jezika ter sta se držala sklepa o edinem italijanskem razpravnem jeziku, vkljub temu, da je ta sklep razveljavil sam cesar; držali so se ga v dejanju tudi za stopniki cesarsko-kraljeve vlade.

Kaj je preostajalo slovanskim poslancem, nego zapustiti kraj, kjer se človeške pravice, in cesarjeva volja teptajo z nogami.

Vstopili so leta 1897. še le po tem, ko so jim najvišji predstavitelji krone zajamčili varnost osebe in porabo svojega jezika. Vsled razglasa c. kr. vlade, da se premesti dež. zbor iz Poreča v Pulj, zbesnel je laški element še hujše, in slovanski poslanci, koliko jih je bilo v Poreču, so hitro zapustili ta vulkan.

Leta 1898 so šli hrvaški in slovenski poslanci vendar v Pulj. Tu pa so se demonstracije zoper slovanske zastopnike še poostrele. Od predsednika do zadnjega pobalina na galeriji, vse je demonstrovalo. Ropotali so kakor besni, tolkli po tleh in po vratih, žvižgali, tulili, kričali ter psovali in zmerjali z najnižjimi psovki. Ko pa je deželnozbornska večina dne 10. februarja sklenila, da se ima v zbornici razpravljati samo italijanski, ko je torej ponovila svoj sklep, katerega je Njegovo Veličanstvo uničilo že 14. septembra 1895. leta, ko je proglasila Hrvate in Slovence ter njih jezik za brezpravne v dež. zboru, zapustiti so morali slovanski poslanci tudi Pulj.

Zopet je proglasil cesar z odlokom dne 17. februarja oni sklep večine o edinem italijanskem razpravnem jeziku za neveljavnega, zopet so se vrnili slovanski poslanci v zbornico, toda godilo se jim je še mnogo slabše.

Tudi letos so šli hrvaški in slovenski poslanci v Koper še le, ko se jim je od pristojnega mesta zagotovilo, da se je poskrbelo za varnost in da na razpravah bodo mogli brez vsakega dvoma rabiti svoj jezik.

Kako se je za to poskrbelo, znano bo vsa komur iz prvih sej v Kopru. Slovanski poslanci so bili zopet prisiljeni zapustiti zbornico, ter opravičili svoj izstop z omenjenim pozivom.

Takšnih pasjih razmer nima svet nikjer razun v Istri.

Mi res ne vemo, bi li občudovali italijansko drzovitost, ali vladno omahljivost, mencanje in — slabost.

Narodno-gospodarske novice.

Nekaj za naše vinorejce.

Spisal A. Žmavc.

Potrebno se mi je zdelo, napisati nekaj za naše vinorejce ter jih opozoriti na najvažnejša dela, ki jih pogostoma opuščajo, in na razne zanimivosti, koje se vršijo v kleti, a jih človek lahkomišelnost prezira. Nisem mislil toliko pisati, pa jedna misel porodi drugo, a najtežje je potem izločiti ter uporabiti uprav tiste, ki so razmeram primerne. Koncem tega spisa navajam celó kemične znake; kako sem prišel do tega, skoraj sam ne vem. Toda škodilo tudi to ne bo; kajti veliko cenjenih čitateljev razume tudi več ali manj kemije, torej si dotične kemične preosnove predočijo veliko lažje. Stvar je vsekakor zanimiva. Seveda pišejo o tem predmetu razne knjige; naj me pa nikdo ne obsoja, če še jaz podam nekaj našemu občinstvu, kar sem sam izvajal praktično v Klosterneuburgu ter še izvajam; kajti slične knjige so našemu ljudstvu večinoma nepristopne. Žalibože!

Lepšega časa pač nima naš kmetovalec-vinogradar, nego je čas trgatve, zlasti ako mu je bilo nebo milo. Raz gričev in holmcev razlegajo se mili glasovi domače pesmi in veselo juckanje mladeničev, a klopotec bije v jednomer svoj: tik-tak, tika-taka Gromoviti strelji topičev vrstijo se drug za drugim, da odmeva od sosednjih gričev, ter naznanjajo, da je vesela doba trgatve.

Previdni vinogradar pripravil si je seveda že prej vse sode in drugo posodo. V njegovi kleti je vse čedno in v redu, da je veselje. Sploh pa pridi k njemu kadarkoli hočeš, nesnage ne najdeš v nobenem kotičku.

Ako ni izpraznjenih sodov takoj dobro izmil ter jih potem „žveplal“, da ne plesnijo, imajo „duh“ v jeseni, ko jih potrebuje. Vse pregleda o pravem času, ne varči z vodo, ker mu jo mati-narava nudi v obilici brezplačno, temuč jih dobro opere, tudi če so bili žveplani, ker bi to oviralo kipenje mošta, ter jih nato še „zakuha“. Kako pa to napravi? — Ko je sod dobro izpran, dene vanj najprej sodo, in sicer eno pest na vsakih 20 do 25 litrov vrele vode, koje vlije v sod, tega dobro zabije ter ga potem „tura“. V sodu nastane veliko pare, torej pazi da ti ne zažene „pilke“ (vehe) v obraz ali kamorkoli. Končno postavi za nekaj časa sod pokonci, zdaj na to stran, zdaj na drugo stran, a nato ga izprazni, predno se voda ohladi (ko je sod od zunaj topel, je pravi čas za to);

zakaj sicer se iz mrzle vode izloči vsa tista nesnaga, ki jo hočemo spraviti iz soda, in delo bilo bi zaman. To se lahko ponovi, zlasti pri novih sodih, ali se pa nazadnje zakuha še z vinom, kar je seveda dobro, vendar neobhodno potrebno ni. V nov sod dali bomo prvo pot vino slabše vrste.

Mošt je že v sodih. — Kako prešajo itd., o tem ne bomo govorili; vendar moramo pomeniti, da je kaj grdo in nemarno, ako grozdje tlačijo z nogami v kadeh ali na prešinem podu, kar je še po večih krajih v navadi. Pameten vinogradar gleda tudi v tem oziru na snago ter si nabavi primerne stroje, ki zmečkajo grozdje prav dobro in sigurno. Sprešati moraš hitro, zlasti če je prav toplo, sicer se ti skisa. Stare preše (stiskalnice), koder jih imajo, so prav iz vrstne, samo potrebujejo več prostora. — O „črnini“ ne omenjamo ničesar na tem mestu.

Vsak kmet dobro vé, da ne smé soda z moštom zabiti; kajti mošt prične kmalu v sodu „brbljati govoriti“, ali kakor pravijo, končno braha sod celó rjave, umazane pene na pilko (veho), in to so drože. Krivo je, kdor misli, da mora tekočina te drože, ki so na površju, tekotom vrenja (kipenja) izločiti; zakaj to se tako pozneje izloči samo od sebe iz mladega vina ter se sešle na dnú soda, kar še le imenujemo pri nas splošno drože.

Soda ne smemo z moštom napolniti, temuč jedna petina ostane ga praznega. Pilko zamašimo na ta način, da ogljikova kislina (CO₂), ki pri vrenju izkipeva, lahko uhaja iz soda, a zrak ne more v sod nikakor. Zakaj pa to zahtevamo?

Znano je, da mošt, dokler ne kipi, ostane sladek ter nima „moči“ (nima ničesar v sebi), kakor pravijo, ali z drugimi besedami: pri vrenju prehaja sladkor (cuker) mošta (dekstroza in levuloza) v ogljikovo kislino, ki uhaja, in v alkohol, ki ti razburi živca, pogreje in razveseli dušo in srca, ako ga zavžiješ nekoliko več. — Ako to vemo, zadostuje za nas popolnoma, v resnici pa ta proces ni tako jednostaven.

(Dalje prihodnjic.)

Književnost.

(Himne za procesijo o R. Telesu), in sicer 1) „O sacrum convivium, 2) Ego sum panis vivus, 3. Adoro te. 4. O salutaris hostia“ je nglasbil Ig. Hladnik v Novem mestu ter se dobé glasovi pri skladatelju po 25 kr., ako se naroči vsaj osem iztisov.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu so od zadnjega izkaza darovali: Gospod Josip Prauer, trgovec v Braslovčah, 5 gld.; g. dr. Valentin Krišper, odvetnik v Ljubljani, 10 gld.; slavna posejilnica v Gornji Radgoni 5 gld.; g. Anton Virbnik, c. kr. profesor v Novem mestu, 5 gld.; g. Ferdinand Seidl, c. kr. profesor v Gorici, 2 gld.; g. Anton Šlamberger, c. kr. notar v Kíranju, 5 gld.; g. dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Celovcu, 3 gld.; slavna posejilnica v Mariboru, 50 gld.; vé. g. o. Fr. Sal Pirc, dohodničar benediktinskega samostana v St. Pavlu, 5 gld.; g. dr. J. Hrašovec, odv. v Celju, o priliki častnega večera očetu Pr. Hrašovcu 10 gld.; slavna posejilnica v Slov. Bistrici, 25 gld.; slavna savinska posejilnica v Žalcu 20 gld.; g. dr. Karol Hočevar, c. kr. sodni pristav pri Sv. Lenartu, 3 gld.; g. dr. Jožef Vošnjak, zdravnik v Slov. Bistrici, 5 gld.; slavna posejilnica v Ptujju 100 gld.; slavna okrajna hranilnica v Idriji 25 gld.; ptujski rodoljubni dohodek veselice 15 gld. 30 kr. Dalje je g. dr. Francišek Rosina, odvetnik in dež. poslanec v Ljutomeru, nabral med tamkajšnjimi rodoljubi vsoto 27 gld., h kateri so darovali: slavna okrajna posejilnica 15 gld., slavna čitalnica 5 gld., g. Ant. Božič, posestnik v Radoslavcih 1 gld., g. dr. A. Mihalič, zdravnik v Ljutomeru 1 gld., g. Kocuvan 50 kr., g. Josip Ivančič 50 kr., g. Ivan Skuhala 50 kr., g. Alojzij Pavlin 50 kr., g. Fran Rosina 3 gld. V Novem mestu je nabral g. Francišek Vadnjak, c. kr. gimn. učitelj, vsoto 33 gld.; imena darovalcev pričbimo drugič. — Vsem gospodom podpornikom izreka odbor presérno zahvalo in priporoča društvu tudi nadalje. Podpore je pošiljati društvu nemški blažajniku, gospodu Francišku Železingerju, c. kr. gimnazijskemu profesorju v Gradcu (Zinzendorfstrasse 32).

Poslano.

Ker ste objavili v zadnjih dveh številkah cenjene „Domovine“ dva dopisa, od tukaj, katerih eden se peča posebe z mojo osebo, dovolite mi, da pokažem v kratkem na neresnice, ki se mi očitajo. Očita se mi, da se uraduje pri občini nemško. V istini pa se uraduje v obeh jezikih, kakor je koga narodnost. Nikdar se ni za mojega uradovanja v občini slovenskemu kmetu poslal dopis v nemškem jeziku, pač pa so dobivali nemške dopise Nemci, kateri niso zmožni slovenščine, kakršnih imamo nekaj v občini.

Očita se mi, da sem si iskal sveta pri „Schul- in Schubleiterju“ na Zidanemmostu. Jaz zase le vem, da nisem iskal nikjer sveta, razun pri Bogu. Trditev, da sem nisem potegoval za koristi kmetskega ljudstva je pač črna nehvaležnost. Postregel sem vsakemu kmetu tudi razun uradnih dni in ur, ker sem sam kmetskega stanu ter dobro poznam njegova bremena. Moja zasluga je, da je občinska pisarna od leta 1885 v Loki, središču

občine, dasiravno je bilo pod mojim prednikom že leta 1883. sklenjeno, da se premesti pisarna iz Zoretovega (Potočinovega) poslopja na Zidanemmost. Da ima loška občina take homatiije z zidanjem šole na Zidanemmostu, pa vendar ne more zadeti mene krivda, ker sem imel ravno takrat od c. kr. okr. glavarstva zaradi bolezní dopust (št. 21.777 z dne 4. junija 1897 ter podaljšano s števil. 6840 z dne 20. svečana 1898.) Med tem časom je bil za mojega namestnika potrjen občinski zastopnik, ki je sprejemal in reševal vse uradne zadeve. Jaz med tem časom nisem dobil nobenega pisma v roke, nisem bil vabljen k sejam, še manj pa navzoč. Za pogodbo zastran nakupa prostora z južno železnico zvedel sem jaz že pozneje ter je tudi tačasni moj namestnik se naravnost proti neki osebi izjavil, da mené to nič ne briga. Sem li potem jaz kriv, ako je on pogodbo podpisal, a zaradi proračuna 18,110 gld. ničesar pregovoril. Ko sem zopet, dasi nerad, prevzel vodstvo občine, storil sem takoj vse potrebne korake pri višjih oblastnijah, da ne bo občina oškodovana.

V zadevi šole v Lokavcu, sem mar jaz kriv da obstoji? Ali smem jaz postaviti prebarejati? Da bi se bila podrila, pa tudi ni res, pač pa se je posestnik A. Horjak, izrekel, da bo vsa potrebna popravila na poslopiju prevzel za 50 gld. Dopisnik je tudi pokazal, da niti ne ve kdo da je že 3 leta šolski načelnik v Loki. Ni tedaj res, da je občina plačevala g. Hribniku 10 gld. mesečno za stanovanje, izplačal mu jih je šolski načelnik. Občina mora prispevati za šolo vsakoletni proračunjeni znesek v štirih obrokih; tukajšnji načelnik pa je zahteval za letošnje leto že tretji obrok, vkljub temu, da še letos v Lokavcu niti šole ni bilo. Ko se je občina temu izplačevanju ustavljala, vložil je tožbo na okr. šol. svet proti občini in meni.

Resnica je, da sem dobil najmanj glasov pri volitvi. Trosile so se med ljudstvo razne laži, češ, da mi bo morala občina plačevati 600 gld. pokojnine, (penzija) ako me še zopet izvolijo za župana.

Očita se mi slabo gospodarstvo. Imeli smo v tem času od 50 do do 60% naklade. S tem so se pokrile vrhutega vsakoletne šolske potrebščine okoli 1600 gld., ter za uboge blizu 1000 gld. in več drugih potrebščin. Tudi se je zidalo: nova šola v Razborju, v Lokavcu, pri Sv. Marjeti, domača bolnišnica, tri nove mrtvašnice, poslopije za požarno brambovsko orodje, cesta iz Zidanega mosta v Širje, novo sejmišče. Za šolo v Loki se je izplačalo 6323 gld., starega dolga od naših prednikov za to šolo 6000 gld., kateri znesek se je vzel za povračilo iz Južnostaj. hranil. ter je plačevala občina za to vsakoletnih obresti in nekaj kapitala 485 gld., tako, da je sedaj izplačan stari dolg in vsa zgoraj imenovana plačila za stavbe itd. Občina ima starega dolga samo 1800 gld., v gotovini pa je še ostalo 1054 gld. 54 kr., kateri znesek je tudi odračunati od dolžne vsote. Toliko o mojem delovanju. Želeti bi bilo, da bi tudi novemu zastopu se posrečilo s temi dokladami vse izplačevati; vse časti in hvale bodo vredni možje, in tudi jaz jih bom povsod čislal in hvalil. Svojeega 15letnega delovanja za občino imam pa tudi dovolj, ter izjavljam, da sem z veseljem prepustil to čast drugemu.

Anton Kajtna.

„Naša straža.“

Usnjarski mojster z malo gotovino bi se lahko naselil v večjem trgu na Slovenskem Štajarskem na zelo ugodnem mestu.

Slovenskemu narodnemu zdravniku se nudi lepa prilika, naseliti se v velikem, bogatem trgu na Spodnjem Štajarskem, kjer bo imel sigurno lepo prihodnost.

V istem kraju se bo prihodnje leto oddajala edina slovenska gostilna v najem; gostilna je jako dobro obiskana, ker v njo zahajajo vsi narodni krogi iz trga in okolice.

Kdor želi kaj natančnejega izvedeti, naj se obrne do „Naše straže“ v Ljubljani.

Opetovano in nujno opozarjamo vse resnične Slovenke in Slovence, da naj nikar ne pozabijo na „Našo stražo“. Kdor še vedno ni nje ud, naj pristopi nemudoma, kdor pa je sam že njeni član, naj po možnosti skrbi za to, da bodo svojo narodno dolžnost storili tudi njegovi znanci in prijatelji. Učimo se od Nemcev in Lahov narodne požrtvovalnosti! Če zamorejo oni vsako leto v „Sülmarki“ in „Legi nationale“ zbrati stotisoče za boj zoper naš narod, zberimo Slovenci v „Naši straži“ za svojo obrambo vsaj tisočake!

Veliko odličnih in premožnih Slovencev še pogrešamo med člani „Naše straže“. Brezbriznost je naš kardinalni greh; brezbriznost je vzrok našega žalostnega narodnega položaja, brezbriznost nas bo ugonobila. Zato nujno kličemo: pristopajte k „Naši straži“! Udnina znaša samo eno krono na leto, ustanovnina pa enkrat za vselej 50 kron, ki se lahko plačajo v letnih obrokih po 10 kron.

Sejmi.

Dne 23. majnika v Laškem, Loki, Ljutomeru, Lučah, Lučanah, Marenbergu, Pristavi, Račjem in pri Sv. Duhu pri Ločah. Dne 25. v Ivnici, Jarenini pri Mali nedelji, Sv. Heleni pri Šmarju, Sv. Marjeti na Pesnici, v Ormožu, Rogatcu, Slivnici pri Mariboru, pri Sv. Filipu v Veračah in v Vitanju.

Koledar.

Petek (19.) Celestin, papež; Ivo, spozn.; — Sobota (20.) Bernardin, spoz.; Bazila, dev. muč. — Nedelja (21.) Binkošti. Prihod sv. Duna. Valens, m. — Ponedeljek (22.) Binkoštni ponedeljek. Julija, dev. — Torek (23.) Deziderij, škof; Andrej Bob. — Sreda (24.) † Kvatre; Marija, Devica, pom. kristjanov. — Četrtek (25.) Urban, papež; Gregor VII., papež. — Ščip dne (25.) ob 6. uri 54 min. zjutraj.

Loterijske številke.

Gradec 13. maja 1899: 38, 47, 79, 33, 16
Dunaj " " " " 2, 11, 20, 75, 16

Dr. Al. Praunseis

okrožni in zobozdravnik
v Celju, Ringstrasse 9

vljudno naznanja,
da se je povrnil
iz Dunaja,

kjer je dovršil zobozdravniški kurs o celi zobozdravniški tehniki in

ordinuje za vse bolezni od
9. — 12. ure dopoldne in od
2. — 5. ure popoldne

Razglas.

Dne 26. in po potrebi tudi 27. t. m. prodala se bo po prostovoljni javni dražbi prva košnja stoječe trave in detelje iz dr. Kaučičevih, sedaj gosp. M. Hočevarjevih in Fr. Krenovih travnikov in njiv v Sevnici, Artičah in Peklju.

Dražba pričela se bo ob polu 9. uri zjutraj. Kupci se povabijo k tej dražbi.

(166) 1

Župan: M. Starkl.

Na prodaj ali v najem.

Lepa hiša, v kateri je pekarija in žganjetočilnica v živahnem trgu, v katerem se nahaja c. kr. sodišče in drugi uradi, 20 minut od velike železniške postaje (j. žel.) Vsa podjetja v cvetočem prometu. — K hiši spadajo 2 kleti, prodajalnica, drvavnica, 5 svinjskih hlevov, 1 nadstropje ima 3 sobe, kuhinjo in shrambo za jedila in dve podstrešni sobi. Poleg je tudi 1 oral 20 □ m vrta, sadovnjaka in vinograda, 1 oral 600 □ m lepega gozda in lepa kopalna hišica z naravnim vrelcem.

Prodaja se vse takoj s pohištvom in opravo vred za 5000 gld. ali pa se da v najem.

Ponudbe naj se pošljejo gosp. Karol Kupferu v St. Peter pri Zid. mostu, kateri daje tudi vsa pojasnila; 1400 dolg hranilnice, ostane lahko vknjižen.

(169) 2-1

Komtoarist

zmožen slovenskega in nemškega jezika ter popolnega knjigovodstva išče primerne službe.

Ponudbe je pošiljati na uprav. „Domovine“ v Celju.

Podpisani ima prodati 50 meterskih stotov (centov) prav dobre krme (mrve) za konje ali krave. Cena se zve pri podpisaneu ustmeno ali pismeno. 1

Jože Mikuš, posestnik v Gornjemgradu.

Dražba.

Oskrbništvo graščine Spodnje Sevnice bo dajalo travnike in druge poljske pridelke v najem. Dražba vršila se bo 26. maja od polu 9. ure dopoldne in popoldne oziroma tudi 27. maja 1899.

Dobre krme

več sto meterskih centov ima na prodaj (171) 2-1

Peter Majdič v Celji.

Stavba šolskega poslopja

proračunjena na 16.500 gld. se bo oddala na Ptujski gori 28. maja t. l. Načrt in proračun sta na razpolago pri šolskem vodstvu na Gori. Varščina 5%.

Krajni šolski svet Ptujška gora
dne 30. aprila 1899

(148) 3-3

Anton Koren, načelnik.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojjubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače varovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante. (155)

Išče!

primerne službe, čvrst, marljiv, pošten, mladenič, kateri je dovršil s prav dobrim vspehom kmetijsko šolo in ima polletno prakso. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod naslov

L. Redenšek

(157) 2-2

ekonom, Radeče pri Zidanemmostu.

Dva učenca in dve učenki

krepe in zdrave, poštenih starišev zmožne slovenskega in nemškega jezika, sprejme takoj trgovina mešanega blaga Ivan Končan v Šoštanju.

(185) 3-2

Priporočba!

Gostilna na Teharjih št. 42

poprej pri Lemežu, katero je sedaj prevzela gospa **Šušteršič**, ima vedno dobro pijačo in kuhinjo kakor tudi izvrstno postrežbo.

Sprejemem v delo

mizarskega pomočnika

za mojo tovarno v Žalcu.

(153) 3-3

Simon Kuketz.

Kurje oči	Proizvoditelj M. HRNJAK, lekarnar.	Trda koža
Pravi Claven je dobiti v vsaki lekarni in drogueriji. 1 lončič 60 nvč., s pošto 75 nvč., Edino zanesljivo delujoče sredstvo		
„CLAVEN“		
s katerim si vsakdo v 3.-5. dneh brez bolečin za vedno more ozdraviti kurje oči, ozeblino, trdo kožo, bradavice, žulje, od znoja unete noge, pik čebele, ose, komarja itd. Pošilja se le po poštne povzetju ali če se pošlje denar v naprej. Preprodajalci dobijo velik popust. Glavna podruž. za Avstro-Ogrsko lekarnar A. Winger , Illica 12, (155) Zagreb. 12-2		
Žulji	Proizvoditelj M. HRNJAK, lekarnar.	Ozebline

Pozor!! „CLAVEN“ je mast!!

Kristijan Wolf

klobučar v Celji,

Kolodvorske ulice št. 6

«pri cesarskem klobuku»

prodaja radi opustitve zaloge tujih inozemskih klobukov iste po jako znižanih cenah.

Nadalje priporoča najfinejše in lahke klobuke ter slamnike, jesenske lodnate in za turiste v različnih barvah. Svilene poslovne čepice od 30 kr. naprej, dobro znane domažalske slamnike za dečke od 15 kr. naprej. (152) 5-3

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupuje vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste sadje, tudi divji kostanj vsake množine, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajemem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Imam tudi **krompir za seme**

v zalogi, rožni in beli

in seme štajarske detelje.

„Pri dobrem pastirju“!

Kupim vsake vrste jabolka.

Kupim vsake vrste jabolka.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani naznanja najljubneje slav. občinstvu, da je izstopil iz dosedanje tvrdke

Topolak & Pečnik

ter otvoril sam svojo prodajalnico s špecerijskim in kolumnalnim blagom ter deželnimi pridelki

na Dokaunovem trgu št. 2

pod tvrdko

Franc Pečnik.

Zahvaljujoč se za dosedaj mu izkazano zaupanje, prosi slavno občinstvo, da mu blagovolj ohrani isto tudi v bodoče, ter se priporoča v mnogobrojnih obisk, zagotavlja, da bode zmirlaj vedno postregel s svežim in dobrim blagom po najnižjih konkurenčnih cenah.

Najodličnejim spoštovanjem

Franc Pečnik.

V svojo prodajalnico vzprejem **učenca** ki je priden ter iz poštene hiše, tako j jednega (142) 3-3

Svoji k svojim!

Rafael Salmič

urar v Celji

v „Narodnem domu“

priporoča svojo veliko zalogo zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur za dame in gospode.

Velika izbira stenskih ur, budilk in ur z nihalom. najnovejše in najboljše, kakor tudi špecijalitete vsake vrste po najnižjih konkurenčnih cenah.

Istotako priporoča najraznovrstnejša, za vsako priliko jako primerna darila v zlatu in srebru, kakor: verižice, uhane, prstane, zapestnice itd. itd.

Vsa popravila izvršujejo se dobro in ceno. — Postrežba točna.

Zacherlin

Ne v zavitkih

jedino pristen v steklenici!

To je v resnici neprekosljiva, radikalna pomoč proti vsakateri mrčesni nadlogi.

Ljubno: Fr. X. Petk
Janez Filipič
Sevnica: A. Fabiani
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Zwenkel & Cmp.

Zibika: Videm: Vitanje: Velenje: Zalec:

Janez Založnik
Ivan Novak
Anton Jaklin
Karl Tischler
Adalb. Globočnik

Celje: Traun in Stiger
Alojzij Walland
Viktor Wogg
Milan Hočevar
Ferdinand Pellé
Josip Matic
Anton Ferjen
Friderik Jakovitch
Fr. Rischlawy
Karol Gola, lekarna
Fran Zanger
Fran Janesch
Anton Kotene
M. Rauscher lekarna
Topolak & Pečnik
Josef Simz
Braslovce: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Dobrna: Jos. Sikosek
Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wonk
Konjice: Fr. Kapnik
Vojnik: Fr. Zotti

Gornjišk: I. Idvoriek
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Laško: Andrej Elsbacher
Planina: Lud. Schescherko
F. Wambrechtsteiner
Gornjišk: Jakob Božič
Pollčane: Ferd. Ivanus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schwelz
Mozirje: Leopold Vukič
Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brezice: Vasa Matheis
Varlec & Umek
St. Paul: Norbert Zanier
St. Juri: Fran Kartin
J. F. Schescherko
St. Lovrenc: Elija Turin
Smarje: Josip Wagner
Janex Löschnigg
Trbovlje: Konsumno društvo
J. M. Krammer
Fran Pollak
Rob. Stenowitz

Oelzova kava

je vsak dan bolj priljubljena ker napravi zdravo, slastno in tečno, užitno in hranilno.

Rdeči zavoji z belim trakom.